

© GIANNI BODINI

TEKST LENNERT VAN LOO

DE WONDERLIJKE WERELD VAN WADI EL GEMAL

We reizen af naar natuurpark Wadi el Gemal aan de Rode Zee in Egypte. De naam betekent letterlijk 'de vallei der kamelen'. Hier vind je geen massatoerisme, maar rust, ruimte en een zeer afwisselend landschap. Van mangrovebossen tot zandduinen, en van koraalriffen tot bergtoppen. Een interessante streek die we snel beter leren kennen dankzij enkele verrassende outdooractiviteiten.

Wadi el Gemal is een officieel nationaal park sinds 2003 en is vernoemd naar het grootste droogdal van Oost-Egypte. Het park is bijna 7500 km² groot en ligt ruwweg tussen de Nijl en de Rode Zee, net ten zuiden van Marsa Alam. Het park bestaat uit een land- en zee gedeelte.

Het landgedeelte strekt zich uit langs de Wadi el Gemal, een droge vallei die de bedding van een oude rivier volgt die 15 000 jaar geleden net ten zuiden van Gorgonia Beach Resort in de Rode Zee uitmondde. Het landschap is er gevarieerd. Bergachtig met als hoogste top de Gebel Hamata (1975 m). Maar ook uitgestrekt, met zandvlaktes waar de fauna en flora zich door de eeuwen heen aangepast hebben aan de droge leefomgeving. Het zeegebied van het nationaal park volgt dan weer de kustlijn van ongeveer 120 km en bevat kleurrijke koraalriffen, enkele onbewoonde eilandjes en mangrovebossen. Het park is ook de thuisbasis van de Ababda, een bedoeïenenstam die al eeuwenlang rondtrekt door deze streek en nu een graantje meepikt van het toerisme.

Ontwikkeling ecotoerisme

In 2008 opende Gorgonia Beach Resort de deuren. Ze zijn eigenaar van een stuk land in het nationaal park en tevens medeoprichter van de ngo Abu Ghosoun (abughosoun.org). Deze organisatie zet allerlei projecten op touw om de lokale Ababdabevolking actief te betrekken en hun levensstandaard te verbeteren. Zo krijgen jonge Ababda bijvoorbeeld Engelse les en training, zodat ze bezoekers kunnen begeleiden bij de ontdekking van hun leefgebied.

Johannes Girardi (vertegenwoordiger van het resort) legt uit dat samenwerking met de lokale bewoners erg belangrijk is. Ze hebben ook in overleg afgesproken dat het resort hier kon komen in 2008. De bewoners en lokale vissers profiteren mee van het toerisme door hun kennis- en ervaring van het leven in de woestijn dan wel de zee- en onderwaterwereld te delen.

Enthousiast wijst Johannes naar de kleurrijke vloerkleden in de ontvangstruimte. "Dit zijn handgemaakte tapijten. De vrouwen uit de streek verkopen ze aan het resort en hebben zo een bron van inkomsten. Maar er zijn ook bijenvolkers naar hier gebracht om honing van onder meer acaciabomen te kunnen aanbieden aan de gasten van het resort. Dat is duurzaam en lokaal – net als onze eigen tijdzone, het is in ons resort namelijk een uur later dan in de rest van de streek – zo leven onze gasten meer met het daglicht en kunnen zo optimaal van hun vakantiedag genieten."

© GIANNI BODINI

► De Ababda

Al sinds oude tijden leven de Ababda in de streek van Wadi el Gemal. Deze bedoeïenenstam bestaat uit herders, kameelhouders, vissers en gidsen. De Ababda hebben hun eigen kennis, cultuur en tradities door de eeuwen heen goed behouden en delen deze nu met toeristen.

Sunrise hike naar de top van El Talayee

In de vroege ochtend, het is nog donker, wandelen we vanuit het resort onder begeleiding van een Ababdagids de woestijn in. Zonder zaklamp, maar we zien net genoeg door de langzaam lichter wordende hemel. In het begin lopen we over een uitgestrekte vlakte, maar daarna moeten we goed opletten wanneer we al kronkelend door enkele kloven onze weg omhoog zoeken. Vlak voor de laatste klim naar de top zien we al een klein stukje van de zon boven de Rode Zee uitsteken.

We zetten de pas erin en proberen de top van El Talayee te bereiken voor zonsopgang. El Talayee is een iconische heuvel van 160 meter hoog met ver zicht over de vlakke kuststreek. Van hier

© GIANNI BODINI

© GIANNI BODINI

© ROBIN UTRECHT

► Over Gorgonia Beach Resort

Gorgonia is een heel gastvrij vijfsterrenresort aan de Rode Zee met een eigen koraalrif en een uitgestrekt wit zandstrand. Het resort is prima gesitueerd voor excursies in het Nationaal Park Wadi el Gemal. Het resort is een groene oase tussen zee en bergen, waar ook veel vogels zich thuisvoelen. Een plek om te relaxen, maar Johannes verleidt zijn gasten graag om te genieten van al het moois dat in de omgeving te ontdekken valt.

Informatie over het duurzaamheidsproject van Gorgonia Beach Resort vind je op:
► gorgoniabeach.com/en/sustainability

Meer informatie over Wadi el Gemal en excursies vind je hier:

► gorgoniabeach.com/en/wadi-el-gemal

controleerden de Ababda eeuwenlang de streek. Het is ons net niet gelukt om op tijd de top te bereiken, de laatste klim duurde net iets langer en de zon kwam sneller op dan gedacht. Desalniettemin is het panoramazicht vanaf de top prachtig. We kijken uit over de Rode Zee en de groene oase van het Gorgoniareport, en zijn onder de indruk. In stilte genieten we van de valleien van Wadi el Gemal waar de opkomende zon een spel speelt met de schaduwen van de bergen.

Fietsen in de woestijn

Vanaf de bikeshop op het resort zetten we koers naar de open vlakte van Wadi el Gemal. UCI-testrider Andrea uit Padova is vandaag onze gids (Red.: UCI is de Internationale Wielervedrijver). Hij toont ons de mooiste plekken onderweg. We maken een paar foto's bij een uitzichtpunt, drinken echte Ababdakoffie met gember en stoppen midden in de woestijn bij een lokaal museum dat ons meer inzicht geeft in de lokale tradities.

Het licht golvend terrein is niet technisch en voor iedereen goed te doen. De ondergrond is eigenlijk ook goed te doen op een gravelbike. Maar vandaag zitten we op heerlijk lopende e-mountainbikes. Ze zijn perfect voor het terrein en maken de woestijn toegankelijk voor iedereen. Dankzij de elektrische fiets is onze actieradius ook groter en kunnen we optimaal genieten van de omgeving. Wat mij betreft een van de mooiste manieren om de streek te verkennen, een aanrader!

Naar de smaragdmijnen en de tempel van Sikait

Vandaag brengt een 4x4 jeep ons diep de binnenlanden in. Vanaf de oude rivierdelta net ten zuiden van het resort rijdt onze Ababdachaufeur stroomopwaarts richting Wadi Umm Kabo – een oude smaragdmijn. We treffen er een kleine archeologische site, waar ons verteld wordt hoe de waardevolle grondstof eeuwenlang gewonnen werd uit diepe schachten.

We rijden verder richting het eindpunt van onze tocht, de tempels van Sikait. Rond de grote tempel zien we tientallen ruïnes van oude woningen, verderop zijn er voormalige smaragdmijnen – misschien zelfs de oudste smaragdmijnen ter wereld. Het doet denken aan een miniversie van Petra in Jordanië, maar nog zonder massatoerisme. De kleine tempel van Sikait ligt iets verder. Je vraagt je het toch af: hoe hebben mensen hier vroeger kunnen overleven in dit droge klimaat?

Wandelen door geschiedenis

Gianni Bodini, fotograaf en auteur van verschillende berg- en natuurboeken, is onze gids vandaag. Hij kent deze vallei erg goed, en vertelt dat er in Wadi Sikait nog steeds opgravingen plaatsvinden. Als je hier een gat graaft, heb je een grote kans dat je iets vindt; je wandelt hier door de geschiedenis. Her en der liggen na duizenden jaren nog steeds keramieken scherven van de oorspronkelijk bewoners. (Red.: een van de allereerste gebruiken van keramiek gaat terug tot zeker 8 000 voor Christus in het oude Egypte.)

Sinds die tijd loopt er een oude handelsroute van de Romeinen door de streek. Vanaf de oude Romeinse haven Berenice volgt de route de vallei der kamelen richting de oevers van de Nijl. Dit was

voor de komst van het Suezkanaal de beste manier om vanuit Azië richting Middellandse zee te reizen.

El Qulaan en zijn mangroven

Marine bioloog Islam El Sadek begeleidt ons vandaag tijdens een bezoek aan El Qulaan, een kleine vissersnederzetting van de Ababda. De houten vissershuisjes staan aan de rand van een natuurlijke baai omringd door mangroven. Dankzij het kleinschalig toerisme kunnen de visserskinderen iets bijverdienen met de verkoop van kettingen en lekkere thee.

Aan een steile wand wijst Islam ons op de versteende koraalstukken in de grond. Duizenden jaren geleden was hier een (sub) tropische koraalzee. Al wandelend rond de baai valt ons de witte zoutaanslag op de bladeren van de mangroven op. Beetje bij beetje zorgen de mangroven, met hun kenmerkende omhoogstekende wortels, ervoor dat de baai langzaam verzandt. Zo voorkomen ze overstromingen.

De kleurrijke onderwaterwereld

Home sweet home... duiken of snorkelen rond het huisrif van Gorgonia Beach Resort is een weldaad voor het oog. Vanaf de eigen pier van het resort duik je zo de rijke onderwaterwereld van de Rode Zee in. Hier kun je verschillende koraalsoorten bewonderen, waaronder de Gorgonia die ook in het resortlogo en de naam van het resort is verwerkt. We houden onze ogen goed open, want er zwemmen allerlei soorten vissen voorbij, in de meest uiteenlopende kleurcombinaties. Met een beetje geluk zie je zelfs schildpadden of een grazende Doejong (zeekoe) op het huisrif. Vanuit het resort vertrekken ook bootexcursies naar verschillende duikspots, waarbij je met een beetje geluk tussen de dolfinen zwemt. Een onvergetelijke ervaring.

Event of a lifetime

Op zondag 2 augustus 2027 ligt het nationaal park Wadi el Gemal precies in de baan van de zon wanneer de maan zorgt voor de langste zonsverduistering tot het jaar 2114. Een unieke zonsverduistering die maar liefst 6 minuten en 23 seconden duurt.

© ARANKA SINNEMA

